

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCYI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POŚWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

PRENUMERATA I OGŁOSZENIA - przyjmują wszystkie księgarnie, kantory i biura ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, II-GA ALEJA Nr. 38. - TELEFON Nr. 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie w wyjątkiem dni świątecznych od g. 8-10 wiecz. Rękopiśm nadst. redakcja nie zwraca.

PRENUMERATA WYNOŚ: Rocznice rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odosobnieniem do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 60. Zmiana adresu kop. 20. Listów niefrancuzowskich lub niedostatecznie opłaconych redakcja nie przyjmuje

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz pełnowygodny jednozłotowy lub jego miejsce: Nadesłane k. 50, przed tablicą k. 40, za tekstem, 3 kol. i nekrologi po kop. 20, na 4 kol. po kop. 10. Drobne ogłoszenia po kop. 5 za wiersz. Najlepsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenia treści matrymonialnej o 50 proc. drożej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

Agentury: w Rakowie, Noworadomsku, Myszkowie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie.

Cena pojedynczego egzemplarza kop. 5.

II-ga Aleja № 38. - Telefon № 497.

TEATR URANJA

Dziś program niebywały od wtorku 9 do piątku 12 Grudnia (włącznie)

TAK SIĘ MŚCIŁA MARYJKA

Wzrusz. dramat w 6 os. z ostatniej wojny Niemiec-Franc. z udziałem Hezry Porten.

TAJEMNICZE PANTALONY

wysoce komiczne

Na scenie pierwszy raz w Częstochowie i prowincji

KROLEWIĄTKO

Prześliczna komedia-satyra w 2 akt. Xanoff'a gra na ogrom. powodzenia w Warsz. teatrach Rząd. Początki przedstawień 4, 6, 8 i 10 punktualnie

TEATR KINEMATOGRAF PARYSKI II ALEJA 19. TELEF. 343.

PROGRAM od wtorku 9 do piątku 12 Grudnia 1913 r. (włącznie).

TYGODNIK GAUMONT'A - ostatnie nowości - (z natury). GWIZDALSKI JEZDZI DO WÓD (bardzo komiczne)

Po śmierci

wzruszający dramat w 4 częściach z udziałem słynnego artysty Burchard

NA SCENIE: Pod kierunkiem Fr. Stróżewskiego **WYROZUMIAŁY KOMISARZ** Tragiczna krótkowidła w 1 akcie Jerzego Courteline'a. Anonś Nowości w próbach „GOŚCIE” Epilog dramatyczny Przybyszewskiego

TEATR „ODEON” KRZEMIŃSKIEGO II Aleja № 43. Najstarszy w Królestwie Telefon 4-17.

Program od środy 10 do piątku 12 Grudnia r. d. (włącznie)

BEZ OJCA albo SYN NIEPRAWY

Wybitny dramat w 4 aktach, os. trwająco 1 1/2 g. podług zaopiniowanej powieści „Jack”. Alfonsa Daudeta

KUBUŚ I POLICJANCI (komiczny)

NA SCENIE: Wstępy nowego Towarzystwa pod kierunk. W. GLOGERA na każdym przedstawieniu **Uściskajmy się** Znamięta komedia kostiumowa Labishe'a i Lefrance.

Uwaga: na zasadzie pozwolenia p. Gubernatora, aktorów w grane są na każdym przedstawieniu. **Odeonie**

Hurtowo-Detaliczny Skład Wyrobów Tabacznyc

R. PRUSZKOWSKIEGO

w Częstochowie Aleja II róg Teatralnej

Poleca świeżo otrzymane w dużym wyborze tytonie cygara cygara papierosy

tytonie od kop. 72 do 12 za funt. cygara od rb. 250 do rb. 6 za 100 szt. cygara od rb. 150 do 100 za 100 sztuk. papierosy od rb. 250 do rb. 49 za 1000 szt.

P. P. Restauratorom i właścicielom sklepów spożywczych

Poleca różne gatunki wyrobów tabacznyc do hurtowej sprzedaży.

Wszystkie gatunki żądane na tutejszym rynku są stale w składzie.

Najlepsza machorka № 30 z rybką

Najlepsze zapalki jedynej krajowej fabryki w Mszczonowie.

Do pobielania naczyń miedzianych

PRZYJMUJE W. STAJEWSKI Aleja II-ga 33 telefon 680.

ZEGARMISTRZ

Józef Pazderski

Poleca swe magazyny: Warszawa Bracka 9 Telefon 192-60.

F I L I A

Częstochowa II Al. 35, Tel. 436. Posiada na składzie duży wybór zegarów, zegarków pierwszorządnych fabryk Budników od 1-45. Oraz wyrobów jubilerskich jako dział dodatkowy Firma egzystuje od 1898 r.

Spirytus skązony denaturowany mocy 92%

Poleca Skład **Wódek i Win**

K. KRAKOWIECKIEGO

II Aleja 24, telefon 2-53.

Zawiadomienia.

Ważną wiadomością dla kupców przemysłowców będzie przypomnienie że zgodnie z § 431 ustawy o bezpośrednich podatkach, patenty na 1914 rok winny być wykupione w ciągu Listopada a przed końcem Grudnia. - 2 Stycznia 1914 będzie robiona rewidzja i jeżeli okaże się niezgodność z § 456 - Winni podlegać będą karze przewyższającej trzy razy cenę Świadectwa oraz zamknięciu ich interesu. - Nadmieniamy że w końcu Grudnia z powodu natężenia pracy w Magistracie może nastąpić opóźnienie wzamianie patentów przeto należy natychmiast takowych wykupywać. - Przy wykupieniu nowych patentów nr 1814 rok. należy przedstawiać stare dla kontroli - które zaraz będą zwracane.

BOL GŁOWY. MIGRENE

NATYCHMIAST UZUWA

MIGRENE-NERVOSIN

BEZWARUNKOWO PEWNY I BEZP. ŚRODEK NA WYWIADANE ROZBIJNY ŚRODEK

SA JUŻ FAŁSZYFIKATY!

WIEC ZAPAC - APTKACHSKŁ. APT. W. PROSZÓW WYRABIANYCH TYLKO

PLACEMO - ROZKOSZNY WYWIADACZ

A. GASECIEGO

Lekarz Dentysta chrześcijanin

Stefan Barylski

II Aleja № 43 tel. 611. Przyjmuję od 10-11 i 4 g.-8 p. p.

Gabinety Lecznico-Dentystyczne

R. Filipowicza

II-ga Aleja N-r. 24, telefon 482.

Przyjęcia: D. FILIPOWICZ od 10-11 i od 3-6 p.p. asyst. Lek.-Dent. 9-11 i od 3-7 po połud.

Kaucjonowane biuro

nauczycielskie Stanisławy Ligęzówny, Teatralna 26. Rekomenduje nauczycielki, froebianki, ochronarki, bony. Biuro otwarte od 9 rano do 6 p. p.

Nad poziomy,

- Nie masz pojęcia opowiada lotnik jaka to piękna rzecz szymbować a-eroplanem pod chmurami. Doznaje się cudownych wrażeń, wlatując nad poziomy.

- Bardzo być może, ale ja takie same wrażenia mogę mieć na lądzie.

- Jakim sposobem?

- Bardzo prostym. Wypijam kilka kieliszków kontaktu Szustowa i szybuje w marzeniach pod niebiosa. Tak, jak ty, wlatam nad poziomy, z tą różnicą, że niema obawy, żebym spadł na ziemię i kark skręcił.

A. DĘBICKI Geometra przyjeżdży

Teatralna 23 m. 14, parter Tel. 602.

Wykonuje wszelkie roboty mierzalne.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko Kamieniarski - Sztukatorski

Częstochowa Aleja 3-cia dom własny

Egzystuje od roku 1887. Telef. 2 60.

KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI

WYKONYWA Rzeźby pomniki, roboty budowlane i kościelne.

Fabryka posadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych oraz wszelkich wyrobów z cementu. CENY PRZYSTĘPNE

Francja i Austria.

Wśród ciepłych komplementów i przyjaznych ukłonów, jakie hr. Berchtold w swym „expose” rozdał wszystkim państwom i państwowym europejskim, znalazł się jeden gest wyraznej niechęci, wysłany pod adresem Republiki francuskiej. Wniosek logiczny, do jakiego to „wyróżnienie” Francji musi doprowadzić, graniczy napozór z dziedzina humorystyki. — Wydawałoby się bowiem, że największym wrogiem monarchji naddunajskiej nie jest Rosja, przeciw której w roku ubiegłym zmobilizowano granicę galicyjską, ale... Francja, leżąca gdzieś na drugim końcu Europy. — Francja, która — jak to zresztą hr. Berchtold sam przyznał — nie ma z Austrią żadnych konkretnych spraw spornych.

Prasa francuska zajmuje się żywo tym napozór metafizycznym czy metapolitycznym „konfliktem”, a że rozdrażnienie po obu stronach jest niemałe, dowód w tym, iż mimo obustronnej zachęty dziennikarskiej, arcyksiążę Franciszek Ferdynand w drodze do Londynu nie zobaczył się ani z prezydentem Republiki, ani z żadnym przedstawicielem rządu francuskiego.

A jednak konflikt austro-francuski nie jest ani humorystyka ani metafizyka. Może niezrecznie postawił go jedynie hr. Berchtold w swym „expose”. Fakt jest bowiem, że Francja odmówiła Austrii pożyczki na paryskim rynku. Również jest faktem, że prasa i dyplomacja francuska zacieklej i gwałtowniej nawet, niż rosyjska, zwalczała wszystkie austriackie zabiegi o niedopuszczenie Serbji do Adriatyki, o odebranie Skodaru czarnogórom i o stworzenie państwa albańskiego. Wreszcie słynna formuła powszechnego „desinterement”, proklamowana na początku wojny bałkańskiej przez p. Poincarégo, była już takim zamachem na interesy Austrii na Bałkanach, że hr. Berchtold polecił ministrowi wojny zmobilizować połowę armii. Echa tych zajęć żyją w Austrii do dziś dnia i dlatego arcyksiążę Franciszek Ferdynand nie złoży wizyty p. Poincarému.

O kapieli ludowe w Częstochowie.

W niedzielę 7 b. m. przybyła do Warszawy delegacja robotników częstochowskich, aby wyjednać u szlachetnej fundatorki kąpieli ludowych dla pańników w Częstochowie, p. Kierbedziowej żeby zechciała, tworząc swe wielkie dzieło uwzględnić także i potrzeby robotników Częstochowy i kapieli wybudować w środku miasta, a nie na drodze do Lisieńca, jak było projektowane.

Deputacja użyła pośrednictwa dr. Polaka, prezesa warsz. Tow. higienicznego, który przyjął prośbę deputacji bardzo życzliwie i obiecał swą pomoc. Dodał jednak, że p. Kierbedziowa przeznacza najwyżej 10,000 rb. na nabycie 2-morgowego placu pod budowę kąpieli, zatem wybudowanie ich w mieście lub na przedmieściu będzie tylko w takim razie możliwe jeżeli miasto albo obywatele poniosą tę nadwyżkę, jaką sprowadzi kupienie placu w mieście, a także jeżeli przyczynią się do pokrycia kosztów utrzymania kąpieli w zimie, kiedy pańników niema.

Teraz, obywatele częstochowscy, na was kolej. Gdybyście nie potrafili zebrać tej niewielkiej zapomogi, jakiej od was żądają da kąpieli ludowych, to wydalibyście sobie smutne świadectwo. Szańbiliście się przed całym krajem!

Obowiązek pozyskania dla miasta kąpieli spada, rozumie się, w pierwszej linii na fabrykantów, bo tu chodzi o kapieli dla pracujących u nich robotników.

Jesteśmy też pewni, że fabrykant ten obowiązek, obowiązek święty, spełnią i pieniądze potrzebne dadzą.

Byłoby rzeczą oburzającą i nad wyraz smutną, gdyby ci ludzie, którzy tak pragną kapieli, że aż po nie posyłają deputację do Warszawy żeby ci ludzie kapieli nie otrzymali. Byłoby krzyżującą niesprawiedliwość budować o parę wiorst od miasta kapieli dla pańników, którzy dotąd mało ich potrzebę odczuwają, a nie dać ich robotnikom częstochowskim, którzy o nie presza.

Ale tej niesprawiedliwości nie będzie nie dopuszczają do niej fabrykant ci częstochowscy.

To takie przecież łatwe. B. Str.

Sprawa Ronikiera.

Staje przed kratkami Małgorzata Suderówna która mieszkała w pokojach Zawadzkiego od kwietnia 1910 r. do dnia zabójstwa. W dniu zbrodni S. o godz. 2 m. 30 wychodząc z domu, koło bramy domu zauważyła dwóch ludzi, wchodzących do pokoi Zawadzkiego. Starszy w palcie czarnym i czapce sportowej prowadził ucznia w pelerynie. Suderównie pokazał portret St. Ch. i świadek poznał, że to ten właśnie uczeń był prowadzony przez człowieka w palcie. Uczeń — twierdzi Suderówna — był wyższy od swego towarzysza. Adw. Nowodworski ustala, że na śledztwie Suderówna zeznała, iż towarzyszy był wyższy od ucznia. S. twierdzi, że sędzia śledczy nie zrozumiał jej i ob staje przy obecnem twierdzeniu. Na pytania obrońców, Suderówna zeznała że nigdy żadni uczniowie nie wyprawiali w pokojach Zawadzkiego hulanki i orgji miłosnych.

Adw. Ettinger pyta Ronikiera, czy potwierdza on swoje „ostatnie słowo”. Ronikier odpowiada, że wogóle potwierdza, prócz szczegółu z dywanami. Robi to wielką sensację.

Po zbadaniu kilku mniej ważnych świadków, adv. Aronson żąda ustalenia, że uczeń Bieńkowski, o którym dyrektor Jezewski zeznał, że w czasie zbrodni mieszkał w pokojach Zawadzkiego, został przez prokuratora odnaleziony i zbadany; prokurator jednak nie dołączył do sprawy protokołu jego zeznań; obecnie obrona na tej zasadzie, że prokurator nie ma prawa jedne protokoły dołączać, drugie zaś wyłączać ze sprawy — domaga się zażądania od prokuratora tego protokołu.

Robi się wielka wrzawa, w gorącym sporze przyjmują udział wszyscy obrońcy: Karabozewski dowodzi, że obrona nie ma prawa zaglądać do teki prywatnej prokuratora — jego prywatne informacje nie mogą być dołączone do sprawy; jeżeli byśmy tak postępowali, możemy żądać rewizji obrońców Ronikiera, a może przy nich znajdziemy cenne dowody winy Ronikiera? Po ostrej wymianie zdań przeciwników. Izba pyta prokuratora o jego zdanie. Prokurator daje wniosek za dołączeniem protokołu badania Bieńkowskiego i Izba żądanie obrońcy Ronikiera uwzględni.

Ostatni zeznał obrońca prywatny Łaski, który w r. 1910 prowadził sprawę Ronikiera. Zeznał on, że Ronikier polecił mu, ażeby, o ileby miał dla niego jakie papiery, odesłał je do pokojów umebliowanych przy ul. Marszałkowskiej 112 nr. 1 i 2.

TELEGRAMY.

W Aizacji.

Strasburg, 9. Cała Alzacja i Lotaryngja jest w wysokim stopniu zadowolona z uchwały parlamentu, wyrażającej wotum nieufności kanclerzowi. Uważa się tu tutaj na rodzaj zadośuczynienia danego krajowi przez parlament rzeszy. W Sawernie 86 osobom prokuratorja wytoczyła sprawę o obrazę oficerów i żołnierzy.

Utrudnienie emigracji. Waszyngton, 9. Przewodniczący komisji emigracyjnej parlamentu Zjednoczonych Stanów wniósł znowu projekt, według którego tylko ci mogą osiedlić się w Stanach Zjednoczo-

nych, co umieją czytać i pisać. Wiadomo, że były prezydent Taft swego czasu wskutek starań żydowskich przeciwko temu projektowi założył protest.

Strajk kolejarzy w Anglii. Londyn, 9. Z powodu strajku kolejarzy w Zachodniej Walji świętuje obecnie 2000 kolejarzy 1400 górników, 4000 robotników portowych, oraz 2000 metalowców. Dziś mają się odbyć rokowania pomiędzy kolejarzami a towarzystwem kolejowem.

Dyskont prywatny. Berlin, 9. Dyskont prywatny obniżono dziś dla obu terminów o jedną ósmą proc. krótkoterminowy wynosi 4 pięć ósmych, długoterminowy 4 jedną czwartą. Spodziewają się, że i bank rzeszy jeszcze w tym miesiącu dyskont obniży.

Wybryki oficerów. Berlin, 9. W Strasburgu niejaki p. Allard przechodził obok kasyna wojskowego z którego okien otwartych rozległy się dźwiębi muzyki. Przystanął na chwilę. Wtem wyszło dwóch młodych oficerów, ubranych po cywilnemu z kasyna, jeden z nich pchnął go w piersi i krzyknął: „Cóż patrzysz walesie, wypos się!”

Sawern, 9. General Kuhne był dziś w towarzystwie dyrektora powiatu w Dettweiler dla przeprowadzenia ścisłego śledztwa wypadków, które tam zaszły. Okazało się, że poturbowany przez oficerów i wojsko biedny kaleka szewczyk Blanc był zupełnie niewinny. Stwierdzono ponad to, że podczas przesłuchiwania Blanca przez burmistrza porucznik Forstner stał nad biedakiem z nabytym rewolwerem. Gdy burmistrz go prosił by broń schował, Forstner zdziwiony odezwał się: „Ten lobuz przeleż jest moim więźniem!”

Wojny domowe w Meksyku. Nowy Jork, 9. Według depechy nadeszłej tu z Bronsvile (Teksas) pod Sinda Victoria walczyły wojska rządowe z powstańcami. Wojska rządowe straciły 200 ludzi.

Upadek banku. Frankfurt 9. W Lolar pod Hamburgiem bank przemysłowy ogłosił upadłość. Pasywa wynoszą 600,000 marek, majątek zaś obliczają na 15 tys. mk.

Katastrofa na morzu. Heisnberg 9. Podczas szalonej burzy w nocy z środy na czwartek rozbił się parowiec „Wismar” wiozący węgiel do miasta Wismaru. Załoga wynosząca 20 ludzi, usiłowała się ratować łodziami. Jedna z nich utonąła z 9 majtkami. Inną łódź, na której znajdowało się 11 rozbitków po 18 godzinach wyłowili sztokholmski parowiec „Tahi”.

Niezadowolenie urzędników pocztowych.

Leicester 9. Zastępcy 22000 urzędników pocztowych odbyli tutaj zebranie, żądając podwyższenia płacy o 15 pr. Uchwalono zwołać zjazd wszystkich urzędników pocztowych i utworzenia urzędu złożonego do pomocy z zastępców urzędników i władz pocztowych, któryby ustanawiał warunki pracy.

Kandydatura księcia Wieda. Wiedeń, 9. Ambasadorzy mocarstw zwrócili się do niemieckiego sekretarza stanu dla spraw zagranicznych, aby donieśli ks. Wiedowi, że wszystkie mocarstwa wyznaczyły go jako księcia Albanji. Jagow zakomunikował mu to listownie.

Arogancja Niemców w Marokku.

Madryt, 9. Firma niemiecka, braci Manesmann która ma wielkie posiadłości w Marokku i nieraz już była przyczyną zawikłań międzynarodowych, w hiszpańskiej części Marokka zachowuje się znowu tak arogancko, że wywołuje wielkie rozdrażnienie w Madrycie i w Paryżu. Przywłaszcza sobie prawo niejako czynnik państwowego i żąda od rządu hiszpańskiego aby ją jako taki uznał. Róści sobie prawo ustanawiania sądów dla turyków udziału w administracji i rządach wojskowych kraju, chce stworzyć własną policję i wzy-

wa rząd hiszpański w zachwytu sposobu aby wykonał reformy wojskowe i polityczne w myśl jej propozycji. Oburzenie hiszpanów i francuzów na Niemców jest wielkie.

Listy do Redakcji.

Szanowny Panie Redaktorze! Nawiązując do niedawnej korespondencji z Łodzi o Komisji budowlanej z udziałem naczelnika Straży ogniowej, uważam za swój obowiązek poinformować, że oddana powoływany jestem każdorazowo przez władze powiatowe do Komisji dla odbioru nowych i przerobionych budowl fabrycznych i mieszkalnych i w Komisjach tych udział przyjmuję.

Z wysokim szacunkiem Komendant Straży Ogniowej Ochotniczej w Częstochowie.

Częstochowa 7—XI—13 r.

Szanowny Panie Redaktorze! Pisząc swój artykuł p. t. „Wino, kobieta i śpiew”, przewidywałem, iż głos mój nie przebrzmi bez echa, dlatego też nie ukryłem się pod maską pseudonimu, lecz stanąłem otwarcie z podniesioną przybitką.

I nie omyliliem się. W niedzielnym numerze „Gazety Częstochowskiej” w „Kronice Tygodniowej” znalazłem następującą odpowiedź:

„Temu panu niepodobna się „Kobieta, wino i śpiew”, a czasem chłopie nie tylko wino, ale nawet ordynarnego sznapsa, choć się ożenił, z kobietami się rozgląda, aż mu źrenice z orbit wychodzą, a śpiewa bardzo często, ale baraniam głosem, jak mu prenumeraterzy lub wydawca urągają”. W ten oto sposób „Józia z Częstochówki” dowodzi swego przekonania o frazecie „wino, kobieta i śpiew”.

Jako człowiek, holdujący zasadom rycerskim, schyliam czoło przed autorką i jako kobiecie oddaję cześć i należne uszanowanie. Dlatego też nie będę się wdawał w długie polemiki, leczadam tylko do wiadomości Sz. autorki, iż: 1-o jestem zupełnym abstynentem (choć nie należę do Towarz. „Przyszłość”), a w razie potrzeby pijam źródłaną wodę; 2-o żyję dotychczas w celibacie, a rozglądanie się za kobietami uważam za niekczemność której człowiek jako taki nie powinien popełniać. Co zaś do śpiewu „baraniam głosem”, to niewiem przeciw komu wymierzono ten zwrot i co ma on znaczyć.

W końcu oświadczam, iż p. „Józia z Częstochówki” bynajmniej nie przekonała mnie lecz, owszem utrzymała w tym przekonaniu, iż popełniła rozmyślnie błąd, na który w swym artykule wskazałem.

Tuszę, iż Sz. p. Redaktor nie odmówi mi miejsca na łamach swego organu za co z góry serdecznie dziękuję i łączę wyrazy szacunku i pozawania.

Stanisław Wojtasik. Częstochowa, 8—12—1913 r.

KRONIKA.

— Echa wizytacji biskupiej. W czasie wizytacji J. E. ks. Biskupa Zdzitowieckiego we czwartek 4 bm. w szkole kolei Herbsko-Kieleckiej przy ul. Stradomskiej przyjmowali Najdostojniejszego Pasterza prócz ks. prefekta Jelińskiego i dyrektora Jakubowskiego jeszcze p.p. Dąbrowski, Jelowicki i Biedrzycki.

— Echa poświęcenia kościoła ewangelickiego.

W uzupełnieniu wczorajszego sprawozdania z poniedziałkowego poświęcenia kościoła ewangelickiego zaznaczymy, że podczas uroczystości w kościele śpiewał chór amatorski, złożony z inteligentnych członków narodowości polskiej i niemieckiej pod kierunkiem dyr. F. Witeszczyka. Uroczystość rozpoczęła chór odpiewania przed kościołem bez towarzyszenia organów po polsku hymnu

STEFAN GORKA.

SZTUKA ZDOBYCIA MAJĄTKU.

(Ciąg dalszy).

Przyznać trzeba, iż występują nieraz silne kolizje pomiędzy nimi, lecz mimo to, one sprawiły tę obzorną sumę pożytku, którą się szczyli służnie wiek dziewiętnasty.

Przez nie ludzkość w całym świecie wzniosła się na wyższy stopień dobrobytu i moralności. Wątpić także nie można, iż osiągnie stopnie jeszcze wznioślejsze i pspanialsze, niż bójna fantazja wymarzyć jest zdolna. Jest więc rzeczą konieczną, by kapiitał, zdolności i praca łączyły się wspólnie.

Ten zaś, kto usiłuje zasiać niegodę między nimi jest niewątpliwie wrogiem błogich skutków, wynikających z ich współdziałania.

Busza interesu.

Interes, przedsiębiorstwo i działanie: wyrazy te obejmują całość wysiłków ludzkich. Mnie jednakże chodzi o takie ujęcie tych wyrazów, które można określić w sposób następujący:

„Jest to zatrudnienie przemysłowe i handlowe zarazem. Wymaga ono

znajomości rachunków i metod finansowych. Należą tu więc prace kupieckie i działania pieniężne wszelkiego rodzaju”.

Ludzie nauki tylko wyjątkowo odznaczają się znajomością praktyczną takich interesów.

Interns, pojęty w znaczeniu istotnym, wyklucza także ze swej dziedziny tych ludzi, którzy mają stałą płacę. Człowiek interesu musi mieć bowiem współdziałal w nim i być zależnym od zysków lub strat, które od przynosi. Nawet dyrektor banku, żyjący z wynagrodzenia stałego za swą pracę, nie jest właściwie człowiekiem interesu. A zatem ten tylko, który niema pasa bezpieczeństwa w postaci pensji, lecz daje nurka w fale interesów lódzkich, ryzykuje wiele lub wszystko, może być uważanym za człowieka interesu.

Nigdy jeszcze nie zaszedł wypadek, by z płacy można zbudować bardzo wielki majątek, a właśnie człowiek interesu dąży do takiego majątku. Wybiera on sobie pewien specjalny dział i temu się poświęca. Jeżeli handluje kawą, to obchodzi go tylko kawa, jeżeli cukrem, to myśli o cukrze, a nie o kawie, chyba przy sniadaniu, gdy pija kawę z cukrem. Jeżeli wydobywa lub sprzedaje węgiel, to ma na uwadze tylko te czarne diamenty. Jeżeli wyrabia stal, to trzyma się stali, a unika miedzi. Jeżeli kopie ruge żelazną, to nie myśli o ko-

palniach innych.

Postępuje w ten sposób dlatego, iż człowiek może dobrze opanować tylko jeden interes i to tylko wówczas, gdy ma do tego interesu zdolności. Nie zdarzyło mi się spotkać człowieka, któryby znalazł się dokładnie i w całej rozciągłości na dwu lub kilku interesach równocześnie. Wygo prawdopodobnie również nie spotkacie.

Koniecznością zatem obecnych czasów jest podział, — jest specjalizacja.

Dla wszystkich jednakże zawodów można postawić pewne pravidła nieodzowne do powodzenia. Przypuszczam, iż pomiędzy młodymi ludźmi, którzy w tej chwili czytają moje wywody, jest najwięcej takich, którzy chcą się puścić na niepewne fale interesu. Chcą się oni poświęcić robbieniu pieniężny, aby stać się w przyszłości milionerami. Jestem jednakże pewnym, że chociaż o tem myślicie przedewszystkiem, to przecież czujecie, iż to nie jest wszystko, czego szukacie w swej karierze.

Albowiem poza samą kwestją pieniędzy jest jeszcze w interesie obzornym pole dla wykazania zdolności, przedsiębiorczości, energii, rozumnych najlepszych przymiotów natury ludzkiej.

Sędzę, że macie także przeświadczenie, że człowiek w interesie służy pożytecznie narodowi swojemu.

Zamierzam zatem rzucić światelko na tę falę powodzenia, ostrzedz przed niektórymi skalami i mieliznami zdradzieckimi, oraz dać wam niektóre rady, jak prowadzić łódź waszą.

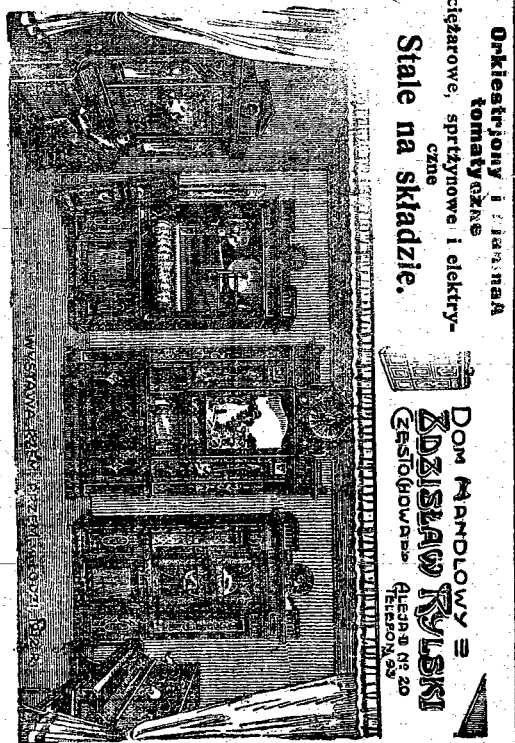
Jak rozpocząć działanie.

Zaczynam więc od początku. Przypuszczam, iż zażen z was, jako człowiek interesu w przyszłości nie marzy o tem, aby przez całe życie być człowiekiem pracującym za pewne, stałe wynagrodzenie. Tu leży bowiem granica między tem i, czem jest interes, a tem, co nie jest interesem. Każdy z was chce być panem, polegającym na swych zyskach, które zdobył, a nie sługą, polegającym tylko na swej płacy. Oczywiście, iż niejedną a was rozpoczęła życie jako pacownik platny, lecz nie każdy powinien na tem zakończyć swa działanie.

W ogólności można powiedzieć, iż rozpoczęcie waszego dorabiania się będzie zawsze trudne, lecz sądzę, iż wy nie dacie się zniechęcić i macie odpowiednie zdolności. Dla takich ludzi zbyt wielkie trudności nie istnieją.

Przypuszczam, iż niektórzy z was starali się być pierwszymi wśród swoich towarzyszy, czem dowiedli, iż posiadają zdolności i chęć wzbicia się nad innych.

(d. c. n.)

Dom Handlowy KULSKI
Zdjęcia i rysunki
Częstośćowa 20
Alerska 25
Kulski 25

Orkiestry i instrumenty
tomatyczne
dęciarskie, sportowe i elektryczne
Stale na składzie.

FOSFATYNA FALIERA
znakomity pokarm, najbardziej polecany przez lekarzy dla dzieci od 3-4 miesięcy, zwłaszcza w czasie odstawiania od piersi i w okresie rosnącego. Ułatwia zębkowanie i zapewnia prawidłowy rozwój kości. Bardzo pożyteczny dla starców i rekonwalescentów.
Sprzedawca we wszystkich aptekach i składach aptecznych.
PARYŻ
8, rue de la Tacherie

WYRĘDZY KULINARNE ZA POMOCĄ SAMOUCZKA.
Kompletny kurs do samodzielnej na uki. „Kuchnia mięsna i postna”, około 1000 przepisów potraw, napojów, ciast kompotów, konfitur, deserów, pasztetów i t. p. 300 stronice ozdobnego druku. Cena z przesyłką za zaliczeniem pocztowym rb. 2 k. 60. RADY, jak prowadzić wzorowo gospodarstwo domowe, przepisy na oszczędne i pożywe obiady, wraz z dodatkami, jak należy krajać mięsa, upiększać stoły i ubierać półmiski, około 100 str. z ilustracjami. Cena rb. 1 k. 20. Oba wydawnictwa razem rb. 3 k. 35 (można nadsyłać marką mi. Z zamówieniami należy zwracać się jedynie do J. A. PETERSA, Petersburg Petersburgskaja) stor. Bolszoi prosp. 86

KRAWIEC Chrześcijańska pracownia
Najlepiej najtaniej wykonywa PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD KRAWIECKI Wincedo MARKSA ul. Ogrodowa № 26.
vis à vis Nowego kościoła św. Rodziny

PIEKARNIA Marcelego Chmielewskiego
Egz. od lat działająca w Alei II przeniesiona została do lokalu własnego przy ul. Teatralnej 46 róg Zielonej Tel. 654
Wyłączna sprzedaż mego pieczywa w sklepach: Mleczarnia „Skrzydłów” ul. Teatralna II, — ul. Dojazd 13, — ul. Krakowska 35, — Siedm Kamienio 21.
Hurtowa i detaliczna sprzedaż w sklepie przy piekarni różnych gatunków pieczywa i cukierniczych wyrobów. Polecając się nadal Szanownej Publiczności pozostaje
0722 z poważaniem Marcelego Chmielewskiego.

40 DNI 40
Bezpłatnie!!
Kto się nie nauczy w przeciągu 40 dni płynnie mówić, czytać i pisać po niemiecku, francuzki i łacinie, według naszych samouczków najnowszych metody (wszystkie inne — reklama) temu wracamy pieniądze. Cena samouczka jednego języka s. press. za pobr. posr. 1 rb. 10 k., 2-ch 1 rb. 90 k., 3-ch 2 rb. 80 k., 4-ch 3 rb. 65 k. Obstalunki wypłaty jednej skł. na sądz. Rosji: St. Petersburg. Peter. Storona, Bolszoi prosp. 56. J. K. PETERA.

JAK TO SIĘ ROBI
Jeżeli proszę przysłać adres z (7 k. m. na odpowiedź) to przysłemy nasz prospekt, wyjaśniający, jak zarobić 50—100 rs. i więcej miesięcz. pracując u siebie a domu. Fachow. wykaz. zbyteczne. Odległ. zamieszkał. nie zawadza. To — aryst. Thomas H. Wittik-Kunau i S-ka St.-Petersburg, Newski 40/42. 312-k.

Firma Egzystuje od 1880 roku
Farbiarnia i Pralnia Chemiczna A. Heiningera
II-ga Aleja № 19. Telef. № 5.
Wykonuje farbowanie i pranie chemiczne po cenach przygotowanych i punktualnie, a mianowicie: Garderobe damskie, męskie i dziecięca. Dywany, portjery, firanki, kapy, korwety pluszowe pokrycia z mebli i t. p.
SKLEPY WŁASNE
w Łodzi ul. Mikołajewska Nr. 39 Tel. 29-33
w Tomaszowie Piotrk. ul. Kaliska Nr. 72
w Piotrkowie ul. Petersburgska 14 Bykoska 21 tel. 266.

MEBLE kredensy, szafy, stoły, krzesła, łóżka, toalety, lustra bieliźniarski, biurka, etażerki stoliki fantazyjne. Poleca: **GLIŃSKI** I-a Aleja 12.
Sklep pojedynczo lub z mieszkaniami nadany na piwnicę, messarnię lub jatkę do wynajęcia od Stryczki st. st. 1914 Wiadomość u gospodyn Salkowa 27, 1811-
Zaraz do wynajęcia lokal zdany na fabryczkę w dobrym punkcie. Wiadomość w Adm. Gońca.
Kartofle stółce do sprzedania z dostawą do domów Jasnogórska 38 obok parku S. Szezczyński. 1778-
Poznanianka z dobrego domu, posiadająca gruntownie języki niemiecki, francuzki oraz muzykę poszukuje osoby towarzyszy, reprezentacji domu lub podobnej. Oferty uprasza się do Administracji Gońca Czesłobowskiego pod lit. W. F. B. 1790-
Rekomendujemy bez kontów pośrednictwa na posady osób pracujących w różnych branżach. Domy, wile, place poszukiwane do kupna. Dzierżawy zaraz do oddania. Kapitały poszukiwane. pierwsze Nr. Nr. hys. 1012-
Poszukuje się fachowca do prowadzenia bufetu od razu. Zgłaszać oferty powołaniem się na rekomendację do zarządu „Lutnia” w Rakowie 1800-

NARZĘDZIA ROLNICZE i nawozy sztuczne z pierwszorzędných źródeł po cenach konkurencyjnych dostarcza Biuro Techniczne
Na składzie sieczkarnie JAN SKALMERSKI 2-ga Aleja Nr. 20 tel. 112